

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA.

Izhaja vsak petek.

Uredništvo
upravnništvo
Kopitarjeva
ulica štev. 6.

Naročnina znaša:

celoletna . . . K 4.—
pololetna . . . „ 2.—
četrtelezna . . . „ 1.—
Posam. štev. . . „ 0-10

Št. 9.

V Ljubljani, dne 28. januarja 1910.

Leto V.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Zaradi preobitega gradiva smo morali več dopisov izpustiti. Pride vse. Prosimo pridno dopisovati in agitirati na naročbo »Naše Moči«, da se list poveča, ker je že zdaj potrebno. Stori se je letos za razširjanje lista veliko. Hvala vsem, ki ste sodelovali, ampak agitujte vztrajno naprej.

Sava. Poročil o občnem zboru nismo dobili, zato jih tudi nismo mogli objaviti.

Ženska organizacija.

Zgodovina žene in njenega razmerja do človeške družbe razdelimo v tri dobe. Pred Kristusom je bila žena suženj: brez pravic, brez varstva, brez vpliva na javno življenje. Doma zaprta je životalila prepuščena popolnoma samo volji svojega moža. To velja o zakonskih ženah. Še slabši pa je bila osoda žensk-suženj: te pa pred svetom niso bili ljudje, ampak blago, s katerim se je barantalo in delalo na trgu, kakor se je komu ljubilo.

Lepši časi so se začeli za ženo, ko je poseglo krščanstvo v te gnjile razmere, v katerih je živila žena in jo polagoma osvobodilo vezi, v katere je bila okovana. Krščanstvo je šele ženo vzdignilo iz tega blata in močvirja in jo naredilo enakopravno možu. Žena je postala prosta, svobodna, štiti in varovali so jo zakoni in postave, dobila je svoja prava in pravice. Ali njeno delo je ostalo omejeno na domačo hišo. Njej je bila pripuščena vzgoja otrok, domača hišna opravila. Poleg tega je imela veliko posla in dela z domačo obrtjo. Te razmere so trajale skozi stoletja, skoro do devetnajstega veka.

Tekom devetnajstega stoletja so se pa razmere temeljito spremenile. Domača obrt je začela giniti in njeno delo so prevzeli različni stroji in tovarne. To kar so nekdanje s trdom ustvarjali ženske roke, te izdelke dobiš danes na trgu veliko lepše in cenejše. Domača obrt ni mogla konkurirati z stroji in tovarnami in je propadla. S tem pa je zgubila tudi žena svoje delo in svoj zaslužek. Žena, ki je bila opora družini, ki je pomagala s svojim delom in zaslužkom, ki ga je nudila domača obrt, družino preživljati, je postala naenkrat možu — breme.

Te razmere so veliko pripomogle, da so začele zakonske zveze vedno redkeje postajati in posledica tega je dejstvo, da živi dandanes dobra polovica odraslih žensk izven zakona. In tako je ženska primorana, da si išče svoj kruh ne v zakonski zvezi, ne v domači hiši, ampak v trgovini, pisarnah, šolah, železnici, uradih, v raznih podjetjih in tovarnah, da si zagotovi in osigura svoj obstanek.

V Nemčiji je blizu deset milijonov odraslih žensk, ki si same služijo kruh v raznih podjetjih in tovarnah; enako je tudi v Avstriji. Te razmere nas silijo, da imamo dve reči pred očmi. Prvič vzgojo ženske in drugič njeno organizacijo.

Kar se tiče vzgoje žensk, moramo pripomniti, da se dandanes dekleta ne smejo vzgajati samo za zakon, ker polovica žensk tega sploh ne doseže, ampak da se morajo vzgajati za kak poklic, za stan, kakor se vzgaja mladeniče. Zato mora država skrbeti za temu namenu primerne šole. Ženske mora imeti pravico, da doseže v javnosti vsa ona mesta in službe, za katere so sposobne po svojih telesnih in umskih zmožnostih. Ženskam to pravico odrekati, se pravi

ženske prikrajšati in jim krivico delati. Če ženska ne more v zakon, si mora sama svoj kruh služiti; kako si pa bo svoj kruh služila, če nima spretnosti in one naobrazbe, ki jo njeno delo od nje zahteva?

Druga stvar je pa organizacija ženske. Samoobsebi je umevno, da dobiva ženska na ta način vedno večji pomen in vpliv na vse javno življenje. In čas, ko si bodo ženske priborile volivno pravico v različne javne zastope, tudi ni več tako daleč, kakor si marsikdo misli.

Kdor pa hoče v javnosti kaj veljati, mora organiziran biti. Moška organizacija brez ženske je polovična, enostranska. To so tudi socialisti sprevideli, zato tudi na to organizacijo veliko važnost polagajo. Ženska je po svoji naravi k verskemu življenju nagnjena; zato jo tudi brezverska socialistična organizacija ne more vneti in za-se pridobiti; zato šteje tudi socialna demokracija malo žensk med svojimi vrstami. Za nas pa sledi iz tega važna dolžnost, da mora z organizacijo moških iti z roko v roki organizacija žensk.

POŠTENOST MED SOCIALNIMI DEMOKRATI.

V 66 slučajih so samo leta 1909 ogoljufali razni blagajniki socialno-demokratskih blagajn za 136.871 K 60 vin.; dobili so vsi skupaj 8 let in 2 in pol meseca zapor. Koliko je pa še drugih takih slučajev, ki jih javnost ni zvedela, ker so jih sodrugi prikrili in zamolčali. Te številke jasno kažejo, da ima socialna demokracija lep vzrok, da pred svojimi vrati pometa, kajti toliko tatov, kakor jih socialna demokracija samo v enem letu pokaže, ne šteje vsa krščansko-socialna organizacija vsa leta svojega obstanika.

Tobačno delavstvo.

NA SOBOTNO PREDPUSTNO

veselico vabi naša tobačna organizacija vse somišljenike in somišljenice. Nihče ne ostani doma! Veselica je v veliki »Unionovi« dvorani.

Prometna zveza.

Imenitno rojstvo predpisov dolžnosti železniških čuvajev je zagledalo luč sveta dne 15. novembra 1909 v Trbižu, namreč določilo, kakšne dolžnosti da ima čuvaj, ko sneži in zmrzuje. 1. Vse naslednje imenovane posle ima opravljati čuvaj v svojem službujočem okrožju pri pregledovanju proge med premorom vlakov za oskrbeti in opravljati. 2. Šele ako mu telesne moči in čas (čuvaju) ne pripuščata radi prenaketega dela to opraviti, potem sme ele prositi prožnega mojstra za delavsko pomoč. Razumno je, da za delavsko pomoč ima prožni mojster odločiti v prvi vrsti. Strogi ukaz pa ima čuvaj tačas, dokler ne dobi delavske pomoči, mora vsa ta dela hočeš nočeš strogo in natančno opravljati, in sicer: Pri obhodu proge z vseh brzojavnih žic sneg varno čisto z dolgim drogom otresti. Za to potrebni drog mora biti pri vsaki čuvajnici shranjen; na vseh cestnih prevozih proge se mora sneg in led med tirom in prožnim pragom, mostovi (skladi) čisto osnažiti; vse žicne napeljave za prožne (cestne zapore na prelazih akkor tudi vse mehanične naprave) za različna znamenja mora sneg odstraniti;

sredine tirov med (ob) tiru se mora najmanje za lopato široko osnažiti, v prvi vrsti na ovinkih; 5. na železnih mostovih se mora sneg popolnoma odstraniti; pri prevozih, prelazih je prostor prost držati, da je vojni promet neoviran; s signalnih koč in čuvajnic se mora sneg odmetavati; na progah in v predorih se morajo se morajo led in ledene kupe (sveče) odstraniti; čuvaj mora v službi varnostne priprave seboj nositi in v slučaju nevarnosti rabiti, pritrditi; če treba, da morajo snegarji na progi sneg odmetavati, mora čuvaj v prvi vrsti nanje paziti, da se jim kakšna nezgoda ne pripeti, jih voditi in nadzorovati in tudi plačilne liste voditi, imena in dneve zapisati; v vsaki čuvajnici mora biti najmanj pet bakelj shranjenih in se naj poraba takoj naznani prožnemu mojstru; vsi čuvaji, ki grešijo zoper te predpise, bodo strogo kaznovani. — Ko smo vzdihnili: Nič več družega ne zapoveste, slavna gospoda bogatih miz? Samo potrpljenje, bode že šlo! Vedno ukazovati je lahko, a drugače, službo opravljati, dostikrat ni časa jesti. Samo za zboljšanje gmetnega stanja se nikdo ali le malo zmeni! Tovariši, na noge in v organizacijo »Prometne zveze« vsi do zadnjega!

Zahvala. Jaz podpisani s tem potrjujem, da sem sprejel od slavnega odbora kršč. železniškega pravovarstveno podporne društva »Prometna zveza« (Verkehrsbund), skupina Ljubljana, vsoto 10 kron kot dobrodelna podpora, za kar se slavnemu odboru najiskrenejše zahvaljujem. S spoštovanjem Jakob Prestor, prožni delavec, postaja Ljubljana.

Naznanilo. Vsem članom »Prometne zveze«, skupina Ljubljana, se daje naznanje, da blagajničar Franc Repnik stanuje Sv. Petra trg št. 4, ne pa Sv. Petra cesta, kakor je bilo pomotoma v 2. številki »Naše Moči« poročano.

Umrl je Ivan Porebar, sprevodnik v pokoj dne 23. t. m. Pogreb je bil 25. t. m. z bolnišnice k Sv. Križu. Bil je dolgoletni član »Prometne zveze«, kakor tudi Slov. kršč. soc. zveze. Lahka mu bodi zemlja, večna luč naj mu sveti.

Med brati in sestrami.

Trbovlje. Kakor se vidi, naše rdeče naspretnike ali »kravatenvereinovce« močno jezi, da nam iz raznih slovenskih krajev pošiljajo darove za naš »Društveni dom«. Da, da, marsikateri delavec bo obrnil hrbet socialno-demokratski gardi. Marsikateri si bode ohranil svoj naroden in verski čut, katerega mednarodna socialna demokratska stranka dan za dnevom uničuje. Seveda v javnosti tega ne priznajo. Toda, ko dobe delavce v svoje kremplje, jim pa priporočajo brezversko in protislovensko časopisje, ki blati slovensko narodnost in se norčuje iz cerkve in verskih nauk. Žalibog, da se je pri nas mnogo krščanskih delavcev zapletlo v soc. demokratske zanke. Poprej so bili res narodni in krščanski možje. Sedaj niso več tisti. Postali so izdajalci naroda in katoličanstva. (Vsi breznačajnejši gredo k rdeči čredi.) Krščanski delavci, stopite na krov! Ne pustite se komandirati od mednarodnih brezverskih rdečkarjev! Še je med nami krščanskih delavcev. Pristopite vsi v strokovno delavsko društvo. Ako postanemo močni, dosežemo marsikaj lahko. Zato naprej, za naša prava!

Strokovno društvo ljubljanske predilnice vabi k predpustni veselici, ki se vrši

v soboto dne 29. januarja 1910 v gostilniških prostorih g. Frana Poljšaka na Martinovi cesti. Spored: 1. Pozdrav gostov. 2. Šaljiva pošta in srečkanje. 3. Korijandoli-korzo. 4. Ples in prosta zabava. Pri veselici svira godba na lok. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 30 vinarjev za osebo. Društvo vri svoj poklic vestno s tem, da skrbi za podporo svojim obolelim članom, zato računa na mnogobrojni poset veslice. Dekleta se udeležijo v narodni noši.

Sava. Naši socialni demokratje so zopet vsi zmešani, zaradi naših zadnjih občnih zborov kar nore. V Kristanovi cunji se pa napihujejo kot žabe v luči. Nekaj čvekajo in lažejo o klerikalnem shodu. Bili so pa le občni zbori. Na to njih javkanje se nam preneumno zdi odgovarjati, ker tisti, ki ste bili na občnem zboru, lahko sprevidite, koliko neresnic piše Kristanova cunja. Socialni demokratje so pisali v njih cunji najnovejšo predpustno novico, da se je na našem shodu proti glasovalo za pristop k J. S. Z. Predlog je bil pa soglasno sprejet. Potem pa nekaj debelega Tončka umivajo ter sebe po zobeh bijejo. V eni vrsti pišejo, da niso bili člani za zvezo, v drugi pa, kako bojo člani plačevali zvezi. Dobro je pa to za nas, da delavstvo lažje sodi njih čenčarije. Z vašimi neresnicami boste malo dosegli, napihujte se in lagajte kolikor vam drago. Kdo se briga za osla, ko riga.

Sava. Zadnji »Naprej« se baha, koliko članov ima že njih konsum ter bahato bobna, le vkup, čeprav klerikalci popokajo. Pa zaradi vašega konsuma ne bo nobeden klerikalec počil, naj vas bo 30 ali pa 3000. Kaj nam naj koristi ali škoduje vaš konsum, mi smo bili že člani konsumnega društva, ko se socialnim demokratom še sanjalo ni, kaj je konsum. Ko so potem pristopili k našemu društvu, so bili zadovoljni. A dozdeva se nam, da ti tički še vedno dolgujejo v I. delavskem konsumnem društvu, in sicer že več let. Ko ste bili člani društva, ste mislili, da boste kar blago jemali, plačevali pa klerikalci. Zato je vam tudi naše konsumno društvo nabavo prepovedalo. Kaj, ko bi mi na občnem zboru zahtevali, da more odbor vse tiste socialne demokrate iztirjati, kateri že več let dolgujejo? Potem je pa nevarno, da bi kak socialni demokrat počil.

Sava. Dne 23. januarja se je, — kakor so se glasili plakati — vršil ustanovni shod pogrebnega društva. Mi takoj na tem mestu izjavimo, da to društvo naj bo le za tiste, ki hodijo pokriti za pogrebom. Ne vemo tudi, ali bo to društvo pri vseh pogrebi, ali le pri tistih, ko pride mož z brado pokopat. Žal jim je menda tudi, ker v Avstriji ni še krematorijev. Ustanovitelj tega društva se tudi boji križa, kakor se je sam pred letom izrazil: »Čemu je križ, to je stara kmečka navada«. Morda bo to društvo prepovedalo križe pri pogrebi ter skrbelo, da ne pride duhoven k bolniku ob smrtni uri. Nevarno je, kako se nam bo godilo, ker bomo pri tem društvu glasom pravil odvisni od volje predsednika, kateri je pa že menda bil pred ustanovnim shodom določen ter je hud Ferrerjovec. Upati pa je, da ta mož še postane klerikalec, pravila je tako povzel po istih društvu sv. Jožefa. Bomo videli. — Običajna rdeča noč se je vršila kakor je »Naprej« napovedal, prav po lanskem običaju. Rdeča noč je imela letos zopet tako moč, da se je vsak v sneg zvrnil, kdor je prišel na svitlo. Ob deveti uri zjutraj so hodili sodrugi z belimi nosovi po cesti, prav po lanskem običaju. Prišli so rdeči pijanci na delo ob 10. uri dopoldne, nakar jih je gosp. ravnatelj po lanskem običaju spodil nazaj v rdečo noč, ker je svitloba tako občutno vplivala nanje. V tretje gre rado?!

Jesenice. V zabavo klerikalcem, v poduk socialnim demokratom, v korist agentom in veliki intrgovcem. Pred par dnevi so bili trije agentje v gostilni na Jesenicah. Kregali so se med seboj, koliko je konsumnih društev na Jesenicah. Eden pravi, da je eno, drugi da ste dve, tretji pa, da je eno, katero ima filijalko na Javorniku. Pisec teh vrstic sem posegel v debato ter tem gospodom razložil, da je eno na Jesenicah in eno na Javorniku, katero so ustanovili socialni demokratje ter ime vzeli od starega društva. Pravo njihovo ime se pa sramujejo ven dati, ker bi potem premalo vlekle. Ako vas pa tako moti, da ne morete dobiti pravih naslovov, Vam rad postrežem v prvi številki »Naše Moči« ter bom navedel celo vrsto naslovov, da se odločite za enega. Danes to obljubo izpolnim. Evo: I. delavsko

konsumno društvo, konsumno društvo na Jesenicah z okolico, konsumno društvo brez barve, kons. dr. prvih združenih delavcev, kons. dr. z lastno hišo, kons. dr. po Krekovem navodilu, kons. dr. glavno vodstvo načelstvo, kons. dr. v pomoč delavstvu, kons. dr., v katerem dobiš proti mesečni plači, kons. dr. brez izloženega okna, kons. dr. ustanovljeno l. 1897. II. del. kons. društvo, kons. društvo na Javorniku z jeseniško okolico, kons. dr. z barvo, kons. dr. zadnjih združenih delavcev, kons. dr. brez hiše, kons. dr. po Kristanovem povelju, kons. dr. glavno vodstvo Kristan, kons. dr. glavno vodstvo Kristan, kons. dr. v pomoč sodrugom, kons. dr., v katerem brez cvenka nič ne dobiš, kons. dr. z izloženim oknom, v katerem je plakat za rdečo noč, kons. dr. ustanovljeno leta 1909. — Tako pišite naslove, da bo »Naša Moč« tudi vam v pomoč.

Prva skupina J. S. Z. ustanovljena na Vrhniki. Dne 13. t. m. se je vršil na Vrhniki velepomemben shod za vrhniško delavstvo. Proti večeru omenjenega dne se je zbralo v »Društvenem domu« 211 delavcev. Marsikdo je začudeno pogledoval, kako se je mogla taka množina delavni dan skoraj natihoma skrivaj zbrati. Sklicatelj shoda, kaplan Vovko, otvori po § 2. sklicani shod s pozdravom na vse navzoče. Prav posebno pa pozdravlja delavce same, ki so s svojo ogromno udeležbo pokazali, kako dobro so umeli njegove klice pri pripravljanih sestankih. Pozdravlja jih kot gojitelje dela. Delu čast! Čast tudi onemu, ki z ljubeznijo goji delo! Znojne srage delavčeve in njegove žuljave roke so neprecenljiva dobrina narodova. Pozdravlja jih kot najzvestejše nositelje verskih načel in najmočnejše sile pravnega življenja. Pozdravlja jih kot mogočne činitelje v sedanjem političnem življenju. Nato je bil izbran predsednikom shoda gosp. župan dr. Marolt. Besedo dobi poslanec Gostinčar, ki tudi pozdravlja navzoče delavce kot take, ki želijo, da se jih vpošteva v družbi. Pošten delavec koristi s svojim delom vsej družbi, zato tudi upravičeno zahteva, da mu družba dá enakovrednost. Čast in veljavo. To mu je mogoče izvajati le s pomočjo krepke organizacije. V to svrhu kaj prav pridejo delavcu strokovna društva. Nato govori o pomenu strokovnih društev sploh, posebno pa o pomenu in koristih »ugoslovanske strokovne zveze«. Ko obrazloži njena pravila, vnema k pogumu in odločnosti. Nato govori še kaplan Vovko o nepotrebnem strahu pred gotovimi ljudmi. Mi nočemo porevolucionariti delavce, pač pa hočemo pripomoči jim, da se čutijo kot ljudje med soljudmi. Da bo vrhniška skupina mogla doseči zaželjeni cilj, priporoča med drugim kot posebno potrebno sredstvo v doseg blagega namena — čitanje »Naše Moči«. Predsednik zaključi shod. — Naslednji dan se je zopet vršil sestanek delavcev. Še enkrat so se prešetalna pravila J. S. Z., nakar se je izvolil odbor, ki se je konstituiral sledeče: Predsednik Franc Leskovec, strojar; predsednikov namestnik Lovro Smrtnik, opekar; blagajnik Anton Jezeršek, strojar; zapisnikar Franc Jesenovec, sirar; namestnika: Ivan Buh, mizar in Ignacij Štirn, tesar; nadzornika: Franc Turk, tesar in Jernej Dobrovoljec, opekar. Bog blagoslovi započeto delo prve skupine J. S. Z. na Vrhniki!

Trst. Bliža se čas izrednega občnega zbora v zavodu. Sicer ni to po volji starega odbora, ki se je sam tako veličastno izvolil, in izrekel se je tudi še, da do jeseni do meseca septembra ne napravijo občnega zbora. Ker pa č. kr. redarstveno ravnateljstvo k temu priganja, se bo menda vršil v nedeljo 23. t. m., če se zopet kakšna zvita misel ne pojavi v glavi gospe Ponikvarjeve ali Gromove, ki bi zopet mogle podaljšati ta obrok. Zvite buče, po vzgledu Kljukca in Pavliha, si vedo marsikatero zmisлити, saj jim stoje na strani vsi tržaški slovenski advokati in doktorji, dočim se moramo me same bojevati brez vseh paragrafov za paragrafe. Pri zadnji seji so se izrekle, da hočejo vztrajati pri tem, kakor do sedaj, naj stane kar hoče, da le njih čast neomadeževana ostane; kajti to bi bila zanje največja nečast, ako bi propadle. Zato ne sprejmejo nobene članice več, ki bi bila strogo katoliškega mišljenja. Za izgovore rabijo navadno besedo: da dekleta katoliških nazorov zamorejo le škodovati napredku zavoda; nasproti tem pa strastno agitirajo povsod, kjer le morejo ter zahtevajo le polovico iste članarine, katero so poprej od nas zahtevale, to je le 20 vin. na mesec. Čestokrat se zbirajo v

»Narodnem domu«, kjer si sveta iščejo pri odvetnikih, zlasti pri dr. Mandiču, ker so si sveste, da bo »On« svoj regiment narodnih delavcev isti dan poslal na občni zbor, kjer da bodo glasovali za narodno-napredne dame. Prav radovedne smo, koliko število delavcev bo dvignilo svoj glas zoper služkinje. Sramota je, da delavec zoper delavca oziroma delavko-služkinjo glasuje in dela, zato da vstreže častilakomni liberalni gospodi. Ali nas ta še ne teorizira dovolj? Škoda, da slovenski narodni delavec toliko sam sebi ne zaupa, da bi si sam pomagal, in da mora klečeplaziti pred liberalno gospodo, kateri je samo za lastno čast, naj se že delavcu godi kakor se mu hoče. Dasi smo me le ženske, vendar se ne damo voditi liberalnim damam. One si štejejo v nečast, če propadejo, zato hočejo isti dan tudi silo, laž in krivico rabiti, da le ostanejo na svojem častnem sedežu. Me pa, čeprav po njih krivdi, toda zavoljo pravice, častno propademo, si ne bomo štele tega v našo sramoto, saj pravica se dá le nekaj časa zatirati, a zatreti se ne dá. Zato pa ne bomo nobene sile rabile, če bi se nas tudi izzivalo. Videle pa bomo, kje nam je iskati prijateljev, in ravno isti dan upamo, da bodo vse dodobra spoznale, kje nam je v času teženj iskati pomoči. Tukaj ni potrebno govoriti o nobeni narodni škodi, saj so skoro vsi tukajšnji delavci navezani na podjetnike drugih narodnosti, kakor smo tudi me primorane, iskati si kruha ne le pri Slovencih, marveč tudi pri Nemcih in Italijanih, pa zato smo vseeno zveste hčere matere Slovenije, in smo ponosne na to, da smo Slovenke! — Gospej Ponikvarjevi svetujemo, naj le veliko svojih slik pripravi, da jih bo razdelila med svoje volivce in častilce, kakor je to storila pri zadnjem občnem zboru, ko je razdelila okroo 200 razglednic s svojo sliko kot častni diplom ali nagrado tistim korajžnim puncam, ki so do zadnjega vztrajale — pardon razgrajale — za njeno čast. — Mimogrede naj še omenim, da se je letošnji predpust vršil v »Narodnem domu« Ciril in Metodov ples, pri katerem je bila tudi tombola. Ker je imela pa ravno pri tej tomboli Gromova gospa ta veliko besedo, kateri se je dohodek zavodove nagrade posušil, izmislila si je tukaj nov vir dohodkov, zato je aranžirala stvar tako, da je moral vsak, kdor je zadel, za dobitke 10 vin. odškodnine plačati. To je nekatere zelo razburjalo, drugi so jih pa tolažili, naj bodo tihi in mirni, da ne bo katoliška stranka zvedela, katera jih ima že tako v škripcih.

OBČNI ZBOR »I. LJUBLJANSKEGA KONSUMNEGA DRUŠTVA«

se bo vršil na Svečnico ob 4. uri popoldne v prostorih »Slovenske krščansko-socialne zveze«. Društvo krasno napreduje, kar se zamore posneti iz spodaj natisnjene bilance. Tekom leta 1909 je društvu pristopilo 177 novih članov. Društvo je kupilo na Glincah hišo za 25.000 kron, pripravilo je za prodajalno in ustanovilo prvo filijalko na Viču. Letni promet je od 282.478 K 92 vin. prejšnjega leta poskočil na 381.142 K 31 vin. Čisti dobiček pa znaša dosedaj še nedoseženo vsoto 15.068 K 48 vin. To je napredek, kakršnega bi želeli vsem našim nadrugam in društvom. Letos praznuje društvo petnajstletnico svojega obstanka. Tem povodom želimo, da bi društvo tudi v bodoče tako napredovalo, kot dosedaj, in razširjalo v korist svojim članom in v okrepljenje naše poštene organizacije. Vsem somišljenikom, ki še niso člani tega našega društva, istega najtopleje priporočamo.

Okno v svet.

Na Ogrskem imajo sedaj novo ministristvo. Predsednik je nekdanji zloglasni hrvaški ban, Khuen Hederwary. V magnatski zbornici je nastopil Štefan Tizsa proti splošni volivni pravici. Mažarski strah magnatov. — Na Češkem se pogajajo Nemci, vlada in Čehi za delomožnost češkega deželnega zbora. Slinasto patrijotični Nemci ne puste češkega deželnega zbora do dela.

Kranjski deželni zbor je sprejel zakon glede spremembe občinskega volivnega reda v Ljubljani. Vpelje se poled dveh volivnih razredov splošna kurija s proporcijnim sistemom. Škoda, da niso dobile tudi ženske splošne volivne pravice. Bržkone bo s to preosnovo odzvonilo sicer precej žalostni slavi liberalne samodržnosti, v ljubljanskem občinskem svetu.

Na nebu se prikazujejo sedaj razne zvezde repatice. — Slabo znamenje za kranjske liberalce.

V Ljubljani se je vršil manifestačni shod za stavbo železnic na Kranjskem. Sklic ga je deželni glavar pl. Šuklje. Na shodu pa je samega sebe »polomil«
sedaj še ljubljanski župan Hribar.

Alojzij Vodnik, največja tvrdka za kamnoseški industrijo na Kranjskem, v Ljubljani, izgotavlja oltarje, prižnice, obhajilne mize itd. Ravno sedaj ima v delu krasni veliki oltar neke župne cerkve. Splošno pa je znano, da ima ta tvrdka velikansko zalogo nagrobnih spomenikov. Interesentam tvrdka vsak dan na ogled. Priporočamo ga najtopleje.

A. ŽIBERT
LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA
PRIPOROČA SVOJO VELIKO
ZALOGO ČEVLJEV
DOMAČEGA IZDELKA.

Ne pozabite, da je treba delati na vso moč za Vaše glasilo „Našo moč“. Čim več naročnikov, tem večji upliv bo imelo Vaše glasilo.

Priporočamo našim rodbinam
KOLINSKO CIKORIJO.

Računski pregled
po blagajniški knjigi ljubljanske krajne skupine „Prometne zveze“ za čas od 1. prosenca 1909 do 31. grudnia 1909.

D o h o d k i	Znesek		I z d a t k i	Znesek	
	K	v		K	v
Saldo 1. prosinca 1909	15	13	Za mesec gruden 1909 premalo se je odposlalo		20
Mesečnine se je prejelo za 977 mese- secov a 70 vinarjev	683	90	Mesečnine se je na Dunaj odposlalo po odbitku 15% za skupino in za en shod v Laškem trgu 107 kron 12 v.	576	78
Mrtvaščine se je prejelo za 147 sluča- jov smrti	527	20	Mrtvaščine se je odposlalo	527	20
Vpisnine se je prejele za 18 članov a 40 vinarjev	7	20	Vpisnine se je odposlalo	7	20
Za mrtvaški sklad se je prejelo za 7 članov a 60 vinarjev	4	20	Za mrtvaški sklad	4	20
Od Vodstva z Dunaja se je prejelo	1050	—	Za 26 koledarjev se je ostanek doplačal	19	32
Za 26 koledarjev se je prejelo	20	—	Za 5 umrlih članov se je izplačalo	1000	—
Gospod Novak bivši blagajničar je več vplačal	2	10	Gospodu Novaku se je preplačilo vrnilo	2	10
1 Član skupine Kranj je vplačal	1	70	Na skupino Kranj se odposlalo	1	70
Za prepis napisa na pogrebniem traku se je prej.	1	20	Agitacija in shodi izven Ljubljane	34	45
Razni doneski	15	84	Redar pri občnim zboru 9. I 1909 pri Zeleniču	2	—
dohodki skupaj	2328	47	Pismonoša a 1 krono novoletno da- rilo	2	—
izdatki	2293	94	Podpore in eno posojilo	64	23
Saldo 1. prosinca 1910	34	53	Poštnina papir in tiskovina	50	56
društveni inventar se ceni tehtnica za- pisma	4	—	Prenašanje venca, Kosmač in Zaletu	2	—
pogrebni venec s trakom	85	—	izdatki skupaj	2293	94
priprava za hektografiranje	2	—			
društveno premoženje skupaj	125	53			

Pa kaj se to pravi,
Če trebuh boli?
Pri pametni glavi:

zavžij!

Krepčilo želodca,
potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost liter K 2.40.
Kabinetna kakovost „ „ 4.80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

VABILO
na
REDNI OBČNI ZBOR

I. ljubljanskega delavskega konzumnega društva

vpisane zadruga z omejeno zavezo

ki se bo vršil na Svečnico, dne 2. februarja 1910, ob 4. uri popoldne v prostorih Slovenske krščansko-socialne zveze v Ljubljani.

Bilanca.

I m e t j e	K		v	D o l g o v i	K		v
Vrednost blaga v pro- dajalnici na Viču.	14910	95		Vplačani deleži članov	14448	56	
Vrednost blaga v pro- dajalnici v Ljubljani	18575	22		Dolg na hiši	12000	—	
Tekoče terjatve na blagu na Viču	1059	94		Dolg na blagu	16839	60	
Tekoče terjatve na blagu v Ljubljani	5775	06		Rezervni zaklad: 31. dec. 1908 8.412.11 pripis I. 1909. 4.406.38 pristopnine 177.—	12995	49	
Stare terjatve na blagu	651	89		Čisti dobiček	15068	48	
Vrednost hiše na Glin- cah	25200	—					
Vrednost premičnin	1545	03					
Delež pri Ljudski pos.	4	—					
Delež pri Zadr. Zvezi	20	—					
Delež pri Gosp. Zvezi	340	—					
Delež pri Naši moči	50	—					
Naložen denar	1900	—					
Naložene obresti od denarja	313	85					
Gotovina 31. dec. 1909	1006	19					
	71352	13			71352	13	

Račun izgube in dobička.

I z g u b a	K		v	D o b i č e k	K		v
Prenosnina od hiše	882	—		Kosmat dobiček pri blagu	22169	84	
Davki	804	74		Obresti pri Ljudski po- sojilnici	129	72	
Hipotekarne obresti	510	10		Obresti pri Vzaj. podp. društvu	184	13	
Prezidava hiše	654	17		Obresti od starih ter- jatev	55	16	
Telefonska pretičnina	201	20		Prodane premičnine	142	—	
Upravni troški	5047	10		Najemščina od hiše	707	50	
10% odpis od inven- tarja	171	66					
Neposredna pristojbina	6	90					
Prispevek „Zadružni Zvezi“	42	—					
Čisti dobiček	15068	48					
	23388	35			23388	35	

Društvo praznuje letos 15 letnico svojega obstanka. Ustanovljeno je bilo 24. februarja 1895 in ima dve prodajalnici, in sicer v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 2 in na Glincah v lastni hiši št. 214.

Vsak član vplača pri vstopu pristopnino v znesku 1 K in delež 30 K, ki se more odplačati tudi v obrokih po 1 K na teden.

Dobiček se vsako leto razdeli tako, da se izplača članom v gotovini 50% od nakupljenega blaga in 40% od deleža.

Odbor.

**Veliki nakup zniža ceno
Veliki promet
omogoči veliki nakup**

Vsled tega gledam edino na veliki promet in prodajam blago po najnižjih cenah. Ne visoke cene, ampak veliki promet je moj dobiček, ker se blago hitreje proda, stranka je zadovoljna ker sveže blago po ceni kupi. Pri nakupu manufakturnega (gvaninega) blaga dobi se za moške ali ženske fino ali prosto blagovoli se poslužiti tverdke

R. Miklauc

Ljubljana, Stritarjeva (Špitalska) ulica 5, to je glavna trgovina. Podružnice tverdke so: Pri Skofu, Pogačarjev trg (Sadni trg) v veliki mestni hiši Pri Miklavžu, Medena

ulica

V vseh teh trgovinah se bodele prepričali v veliki zalogi blaga vseh vrst v nizkih cenah in prijazni postrežbi

Pazite natančno na imenovane tverdke

Na deželo se pošiljajo vzorci poštnine prosto



Velika zaloga! Nizke cene!

Radi velike zaloge znatno znižane cene!!!

Ugodna prilika za nakup: vezenin, pričetih in izvršenih žen. ročnih del, idrijskih čipk, vstavkov, svile, volne, bombaže i. t. d.

Velika izbira drobnega in modnega blaga: rokavic, nogavic, ovratnikov, kravat i. t. d. Predtisk in vezenje monogramov ter drugih risb. - Primerna darila za godove in druge prilike -

Priporoča se z velespoštovanjem

FR. MERSOL, Ljubljana, Mestni trg 18.

Pozor slov. delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in priporočljivi domači manufakturni trgovini

JANKO ČEŠNIK

(pri Češniku)

LJUBLJANA

Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica

v kateri dobite vedno v veliki izbiri naj-novejše blago za ženske in moška oblačila.

Postrežba počtena in zanesljiva.
Cene najnižje.

Edina in najkrajša črta v Ameriko!

Samo
6 dni!



Samo
6 dni!

HAVRE NEW-YORK

francoska prekmorska družba.

Veljavne vozne liste (šifkate) za francosko linjo čez Havre, ter liste za povratek iz Amerike v domovino in brezplačna pojasnila, daje samo

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna pisarna v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18 v novi hiši »KMETSKA POSOJILNICA« nasproti gostilne pri »FIGOVCU«.

Gričar & Mejač

:: Ljubljana ::

Prešernova ulica št. 9

priporočata svojo največjo zalogo izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke

:: novosti ::

v konfekciji za dame

Lekarna „PRI KRONI“ Mr. Ph. BOHINCA

v Ljubljani, na vogalu Bleiweisove in Rimske ceste

priporoča sledeča zdravila:

Balzam proti želodčnim bolečinam, steklenica 20 vin., 6 steklenic 1 krono.
Kapljice za želodec, izvrstno, krepilno in slast do jedi pospešujoče sredstvo, steklenica 40 vin., 6 steklenic 2 kroni.
Kapljice zoper želodčni krč, steklenica 50 vin., 6 steklenic 2 kroni 50 vin.
Kapljice proti zobobolu, steklenica 20 vin.
Mazilo zoper pege, lonček 1 K.
Obliž za kurja očesa, bradavice in trdo kožo, mala škatljica 50 vin., večja 1 K 20 vin.
Odvajalne kroglice, škatljica 30 vin.
nog, škatljica 50 vin., 6 škatljice 2 kroni 50 vin.
Protinski cvet, proti trganju po udih, steklenica 1 krono.
Ribe olje, steklenica 1 krono.
Salicilni kolodij za odstranitev kurjih oces, bradavic in trde kože, steklenica 70 vin.
Tinktura za želodec, odvajalno, krepilno in slast pospešujoče sredstvo, steklenica 20 vin., 6 steklenic 1 krono.
Tinktura za lase, steklenica 1 K.
Trpotčev sok, izvrsten pripomoček proti kašlju stekl. 1 K.
Železnato vino, steklenica 2 kroni 60 vin., in 4 krono 80 vin.
Železnate kroglice, proti bleidici (Bleichsucht) mala škatljica 70 vin., velika 1 krono 60 vin.
Posipalni prašek, proti ognjivanju otrok in proti potenju

Matej Orehek :: Ljubljana

prodajalna v lastni hiši Kolodvorska ulica 26

Največja izbira raznovrstnega blaga kot: izgotovljenih oblek domačega izdelka, velika izbira klobukov in čepic, vseh velikosti obuvala, perila, ovratnic, kovečkov za izseljence, srebrnih ur in veržic in vseh galanterijskih predmetov priporočam

Edinotno nizko ceno!

Priprano solilno blago!

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet v l. 1908
čez 72 milijonov K.

Lastna glavnica kron 420.537-92

Stanje vlog
čez 20 milijonov K.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta 8, pritličje v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za franč. cerkvijo

prejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure 41¹/₂ 0 brez kaknega odbitka, tako da prejme vložnik zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po 41¹/₂ 0 od vsakih 100 kron čistih 4.50 na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolaganje.

Dr. Ivan Sušteršič, predsed. Josip Šiška, stolni kanonik, podpred. Odborniki: Anton Belec, posest., podj. in trg. v St. Vidu n. L. Fran Povše, vodja, graščak, drž. in dež. posl. Anton Kobi, posest. in trg. Breg p. B. Karol Kauschegg, veleposest. v Ljubljani. Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, svetnik trg. in obrt. zbor. in hišni posest. v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posest. in blag. »Ljudske posojil.«, Ivan Pollak ml., tov., Karol Pollak, tov. in posestnik v Ljubljani. Gregor Šlibar, župnik na Rudniku.

50% prihranite

stroškov v gospodinjstvu na mleku, sladkorju in kavi; **kri, moč, zdravje** dosežete in ohranite, ako pijete

SLADIN

Kdor se hoče o tem prepričati, dobi vsak knjižico brezplačno

v lekarni Trnkóczy zraven rotovža v Ljubljani ali po pošti, vsak, kdor po njo piše.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg št. 19 reg. zadruga z om. por. Kongresni trg št. 19 sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure po 4³/₄%, to je: daje za 200 kron 9 kron 30 vinarjev na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Redni davek plača hranilnica sama. Najsigurnejša prilika za štedenje.

Kanonik A. Kalan l. r., Kanonik A. Sušnik l. r., predsednik. podpredsednik.

Ivan Jax in sin v Ljubljani
Dunajska cesta št. 17

priporočata svojo bogato zalogo ::

voznih koles

Šivalni stroji za rodbino in obrt

